RÆÐA.

B. M Ólsens háskólarektors við setning háskólans.

Háttvirta samkoma !!

Fyrir hönd Háskólaráðsins og kennara háskólans tek ég á móti hinni nýju stofnun úr höndum landsstjórnar og lýsi yfir því, að Háskóli Íslands er á stofn settur.

Jafnframt leyfi ég mér að frambera alúðarþakkir allra, sem að háskólanum standa, bæði kennara og námsmanna, til landsstjórnarinnar fyrir stofnun Háskólans. Vil ég þar fyrst og fremst biðja menn að minnast vors allra mildasta ástsæla konungs, Friðriks 8., með því að standa upp. Hann hefir staðfest háskólalögin og fjárveitinguna til Háskólans með undirskrift sinni, og nú hefir hann sent Háskólanum hlýjar heillaóskir á vígsluhátíð hans. Þar næst leyfi ég mér að minnast Alþingis Íslendlendinga, sem hefir samþykt lögin og veitt það fé, sem til þurfti, og loks þeirra þriggja ráðherra, sem að þessu máli hafa unnið, einn með því að leggja fyrir Alþingi ftumvarp til háskólalaganna, annar með því að útvega staðfesting konungs til þessara laga og undirskrifa þau með konungi, og hinn þriðji með því að útvega staðfesting konungs til fjárveitingarinnar og koma háskólalögunum til framkvæmda.

Áður enn ég held lengra áfram í ræðu minni, finn ég mig knúðan til að biðja um umburðarlyndi yðar, heiðruðu áheyrendur. Ég finn sjálfur bezt til veikleika míns og hve mikið vantar á, að ég geti til nokkurar hlítar, staðið í þeim sporum, sem ég nú stend í, þegar ég á svo að segja að marka hið fyrsta spor þessarar stofnuuar. Til þess að geta snortið hina réttu strengi í brjóstum yðar, þyrfti ég að hafa mælsku Demosþenesar og speki Platós. Enn í stað þess verður ræða mín harla einföld og óbrotin.

Við þetta tækifæri finst mér liggja nærri, að vér reynum að gera oss grein fyrir því frá almennu sjónarmiði, hvað háskóli eiginlega er eða á að vera, hvert sé markmið háskóla og starf, og hverja þýðing slíkar stofnanir hafa fyrir þjóðfélögin og alþjóð hins mentaða heims, og því næst að vér snúum oss að þessum hvítvoðungi vorum, sem nú er í reifunum, og hugleiðum, hvað Háskóli Íslands er nú, og hvað hann á að verða í framtíðinni.

Ég skal taka það fram, að ég hef orðið háskóli í þeirri merkingu sem það hefir í háskólalögunum. Orðið þýðir þar beinlínis sama sem lat. orðið universitas, sem allar mentaðar þjóðir hafa tekið upp til að tákna hinar æðstu mentastofnanir sínar.

Háskólahugmyndin er gömul í mannkynssögunni. Akademía Platós og fleiri griskir heimspekingaskólar voru í rauninni nokkurskonar háskólar, og fleiri slíkir skólar komu upp í rómverska ríkinu á keisaratímunum. En nafnið universitas kemur ekki upp fyr en á miðöldunum og þýðir í upphafi samfélag mentamanna (universitas magistrorum et scholarium). Háskólarnir voru þá nokkuð einhæfir. Elzti háskóli Norðurálfu, skólinn í Salerno á Ítalíu, var upphaflega varla annað en læknaskóli. Háskólinn í Bologna, næstelzti háskóli Ítalíu, var aðallega lagaskóli. Og við háskólann í Paris sat guðfræðin og hin skólastiska heimspeki í öndvegi. Þetta var og eðlilegt á miðöldunum, því að þá var visindalíðið einfalt og óbrotið og visindagreinar þær, sem menn stunduðu, fáar að tölu. Enn eftir því, sem visindaiðkunum fór fram, og menn tóku að leggja stund á eða jafnvel skapa frá rótum fleiri og fleiri visindagreinir, eftir því víkkaði verkahringur háskólanna, eftir því tóku þeir að teygja sig út yfir fleiri og fleiri visindagreinir. Við þetta breyttist einnig þýðing orðsins universitas, og nú leggja menn vanalega, að minsta kosti í Norðurálfunni, þá þýðing í þetta orð, að það sé stofnun, sem gripur yfir allar þær fræðigreinir, sem mannsandinn nú leggur stund á, og þær verða alt af fleiri og fleiri, því að visindastefna nútímans fer í þá átt, að skifta vinnunni milli margra, þannig að hver velji sitt sérstaka viðfangsefni, og við það hafa sumpart skapast nýjar fræðigreinir og sumpart hafa hinar gömlu fræðigreinir klofnað sundur í sérstakar greinir.

Markmið háskóla er fyrst og fremst þetta tvent:

1. að leita sannleikans í hverri fræðigrein fyrir sig, og
2. að leiðbeina þeim, sem eru í sannleiksleit, hvernig þeir eigi að leita sannleikans í hverri grein fyrir sig.

Með öðrum orðum: háskólinn er visindaleg rannsóknarstofnun og visindaleg fræðslustofnun.

Í þessu sambandi get ég ekki bundist þess, að drepa á afstöðu háskólanna við landsstjórnina eða stjórnarvöldin í hverju landi fyrir sig. Reynslan hefir sýnt, að fullkomið rannsóknarfrelsi og fullkomið kenslufrelsi er nauðsynlegt skilyrði fyrir því, að starf háskóla geti blessast. Á miðöldunum voru oft háskólar settir á stofn við biskupsstóla eða klaustur, og gefur að skilja, að klerkavaldið, sem réð slíkum stofnunum, var þröskuldur í vegi fyrir frjálsum visindaiðkunum. Síðar, einkum eftir reformationina, settu konungar eða aðrir stórhöfðingjar oft háskóla á stofn og lögðu fé til þeirra. Þóttust þeir því hafa rétt til að leggja höft á rannsóknarfrelsi og kenslufrelsi háskólanna, og hafði það hvervetna hinar verstu afleiðingar. Frjáls rannsókn og frjáls kensla er eins nauðsynleg fyrir háskólana og andardrátturinn er fyrir einstaklinginn. Landsstjórnin á því að láta sér nægja, að hafa eftirlit með því, að háskóla skorti ekki fé til nauðsynlegra útgjalda og að þeir fylgi þeim lögum, sem þeim eru sett, enn láta þá að öðru leyti hafa sem frjálsastar hendur um starf þeirra og málefni.

Enn hafa flestir háskólar hið þriðja markmið, og það er að veita mönnum þá undirbúningsmentun, sem þeim er nauðsynleg, til þess þeir geti tekist á hendur ýms embætti eða sýslanir í þjóðfélaginu. Þetta starf háskólanna er mjög nytsamt fyrir þjóðfélagið, það er ekki, eða þarf að minsta kosti ekki að vera strang-visindalegt, heldur lagar það sig eftir þörfum nemendanna.

Góðir háskólar eru gróðrarstöðvar mentalífs hjá hverri þjóð sem er, sannkallaðar uppeldisstofnanir þjóðarinnar í bezta skilningi. Út frá góðum háskólum ganga hollir andlegir straumar til hinna ungu mentamanna og frá þeim út í allar æðar þjóðarlíkamans. Þessir straumar hafa vekjandi áhrif á þjóðernistilfinninguna, enn halda henni þó í réttum skorðum, svo að hún verður ekki að þjóðdrambi eða þjóðernisrembingi. Sannmentaður maður elskar þjóðerni sitt og tungu, enn hann miklast ekki af þjóðerni sínu, fyrirlítur ekki aðrar þjóðir né þykist upp yfir þær hafinn. Slíkt er heimskra aðal. Yfir höfuð að tala verður það andlega gagn, sem góðir háskólar vinna þjóð sinni, seint tölum talið eða mælt í flátum.

Enn auk þess víkkar hver sæmilegur háskóli sjóndeildarhring þjóðar sinnar út yfir landamæri hennar til alls hins mentaða heims. Hver háskóli fyrir sig má heita borgari í hinni miklu respublica scientiarum. Milli háskóla heimsins er náið samband, eins og eðlilegt er, þar sem þeir vinna allir að hinu sama marki í flestum greinum. Eftirleitin eftir hinum huldu sannindum visindanna er þeim öllum sameiginleg. Því eru háskólarnir kosmopolitiskar stofnanir um leið og þeir eru þjóðlegar stofnanir, og hefir reynslan sýnt, að þetta tvent fer ekki í bága hvort við annað. Þetta band milli háskóla heimsins verður æ sterkara og sterkara. Háskólarnir í Norðurálfu og háskólarnir í Vesturheimi skiftast nú á, að senda hvorir til annara kennendur sína til að halda fyrirlestra. Hitt hefir verið altítt um langan tíma, jafnvel síðan á miðöldum, að nemendur fara frá einum háskóla til annars til að fullkomna sig í námi sínu. Nýtt dæmi þeirrar samuðar, sem háskólar bera hvor til annars, er símskeyti, sem ég hef rétt í þessu fengið frá Kristíaníu háskóla, og skal ég leyfa mér að lesa það upp. Þetta skeyti frá Háskóla frændþjóðar vorrar er sannkallað gleðiefni fyrir alla þá, sem að Háskóla vorum standa.

"Noregs Háskóli sendir Háskóla Íslands ("Söster-universitetet") í Reykjavík sína beztu kveðju á vígsludeginum og býður því að senda fulltrúa til 100 ára minningar vorrar 5. og 6. september".

Þetta samband milli háskóla heimsins er eitt af þeim táknum tímanna, sem benda í þá átt, að þess sé ef til vill ekki langt að bíða, að upp muni renna nýr "Fróðafriður" og að róstur og styrjaldir hverfi úr sögunni. Enn hvernig sem það nú fer, þá er það víst, að háskólarnir eru hinn helzti frömuður alheimsmenningarinnar.

Eftir þessar almennu athuga, semdir hverf ég nú gð Háskóla Íslands.

Hann er eigi að eins hinn yngsti háskóli heimsins, heldur einnig hinn minsti og einhver hinn ófullkomnasti. Þetta er eðlilegt, því að efni vor eru smá, og vér verðum að sníða oss stakk eftis vexti. En það verður að segja það eins og það er Vér megum ekki vera oss neinar gyllingar eða þykjast hafa himin höndum tekið, þó að vér höfum fengið mentastofnun með háskólanafni. Því að eins getum vér gert oss vonir um, að laga smátt og smátt það, sem áfátt er, ef vér sjálfir lokum ekki augunum fyrir því, sem á brestur. Og oss brestur mikið og margt. Þrjár af deildum Háskólans standa að vísu á gömlum merg, þær sem til eru orðnar upp úr eldri skólum: guðfræðisdeildin, lagadeildin og læknadeildin, og þær eru bezt úr garði gerðar að því er snertir kenslukrafta. Enn þó er varla við því að búast fyrst í stað, að þær geti sett markið mikið hærra enn það, að vera góðar undirbúningsstofnanir fyrir embættismenn, eins og gömlu skólarnir voru áður. Þetta er ekki talað af neinu vantrausti til embættisbræðra minna við þessar deildir. Þvert á móti ber ég hið bezta traust til þeirra allra. Heimspekisdeildin stendur þó enn ver að vígi. Þar er einn kenslustóll í heimspeki, einn í íslenzkri tungu og íslenzkri menningarsögu og einn í sögu Íslands. Þeir sem vita, hve nauðsynlegt það er fyrir hvern mann, sem vill læra íslenzku til nokkurrar hlítar, að kunna önnur germönsk mál, t. d. sér í lagi gotnesku, og jafnvel hin fjarskildari indoeuropeisku mál, svo sem fornindversku, og að bera nokkurt skyn á samanburðarmálfræði, þeir geta farið nærri um, hve mikil vöntun það er, að ekki er neinn kenslustóll í öðrum málum en íslenzku og enginn í samanburðarmálfræði. Líka er hætt við, að kenslan í Íslandssögu komi ekki að fullum notum, þar sem enginn kenslustóll er í almennri sagnfræði og enginn í sögu annara Norðurlandaþjóða. Ég tek þetta að eins sem dæmi þess, hve mikið vantar við heimspekisdeildina, af því það er svo bagalegt fyrir kensluna í íslenzkum fræðum. Stærðfræðisdeild og náttúruvisinda vantar alveg.

Það vantar því mikið á, að Háskóli Íslands fullnægi þeim kröfum, sem menn eru vanir að gera til háskóla nú á dögum, og er þess þó ógetið, að Háskólinn á enn ekkert hús fyrir sig og eigur varla svo teljandi sé. Til er að vísu Háskólasjóður frá gamalli tíð, enn hann mun ekki nema miklu. Auk þess hefir einn veglyndur borgari þessa bæjar, kaupmaður Bened. Þórarinsson, gefið Háskólanum stóra og höfðinglega gjöf, að upphæð 2000 kr., á stofnunardegi hans. Gjafabréfið hljóðar svo:

"Til háskólaráðsins.

Í minningu þess, að Háskóli Íslands er settur í dag, gef ég honum 2000 — tvö þúsund — krónur, sem verði sjóður hans til þess að verðlauna íslenzk rit vísindalegs efnis.

Peningarnir fylgja með bréfi þessu, enn skipulagsskrá mun ég senda innan skamms.

Virðingarfylst.
Ben. S. Þórarinsson".

Ef margir fara að dæmi þessa heiðursmanns, er von um, að Háskólanum safnist fé með tímanum. Ég kann konum alúðarfylstu þakkir í nafni stofnunarinnar.

"Öll frumsmíð stendur til bóta". Háskóli vor á að stefna að því, að laga smátt og smátt það sem áfátt er, svo að hann fullnægi kröfum tímans. Margir háskólar hafa byrjað í smáum stíl, og vaxið smátt og smátt. "Mjór er mikils vísir". Og þó að Háskólinn fyrst í stað fullnægi ekki öllum kröfum nútímans, þá verður þó varla annað sagt, enn að hann bæti úr hinum bráðustu þörfum hinnar íslenzku þjóðar. Þó að Háskólinn sé ekki sem fullkomnastur, þá er hann þó sniðinn eftir þörfum vorum, og "hollt er heima hvað". Til dæmis munu allir játa, að kenslustólarnir í íslenzkum fræðum bæta úr brýnni þörf, ef kennararnir duga. Vér höfum ástæðu til að vona, að Háskólinn verði með tímanum gróðrarstöð nýs mentalífs hjá þjóð vorri, og sjá allir, hve ómetanlegt gagn það getur orðið fyrir menningu vora og þjóðerni, að hafa slíka stofnun hér innanlands. Meira að segja viljum vér vona, að Háskólinn geti, þegar stundir líða, lagt sinn litla skerf til heimsmenningarinnar, numið ný lönd í riki vísind, anna, í samvinnu við aðra háskóla. Háskóli vor verður að nota sér það samband, sem er á milli allra háskóla heimsins, einkum með því að styrkja unga efnilega námsmenn til að fara til annara háskóla að afloknu námi hér. Annars er hætt við, að sjóndeildarhringur þeirra verði þröngur, og að Háskóli vor, einkum meðan hann er ófullkominn, verði að nokkurs konar kínverskum múr, sem byrgi fyrir útsýni til alheimsmenningarinnar.

Að íslenzka þjóðin væntir sér góðs af Háskólanum það hefir Alþingi Íslendinga sýnt með því að ákveða, að stofnun hans skuli fara fram á aldarafmæli Jóns Sigurðssonar. Ég vil biðja menn að minnast hans með því að standa upp. Nafn þessa óskasonar Íslands, sem um leið var ágætur vísindamaður, er þannig frá upphafi markað á skjöld Háskólans. Ef hann mætti líta upp úr gröf sinni og sjá alt, sem gert er þennan dag til að heiðra minningu hans, hvar sem nokkrir Íslendingar eru saman komnir, þá er ég sannfærður um, að hann mundi ekki síst gleðjast af þeirri athöfn, sem hér fer fram.

Vér vonum, að Háskólinn, þegar hann tekur til starfa, muni ekki bregðast þeim vonum, sem þing og þjóð gerir sér til hans. Framtíð Háskólans er undir því komin, að honum takist æ betur og betur að ávinna sér traust og hylli þjóðarinnar, því að það er hún, sem ber hann uppi af almanna fé, og til fulltrúa hennar verður að leita um fjárveitingar til allra nauðsynlegra umbóta.

Í annan stað er framtíð Háskólans komin undir kenslukröftum hans og námskröftum. Það er svo um hverja kenslustofnun, að hún getur ekki þrifist, nema hún eigi góða og samvizkusama kennara og námfúsa og ástundunarsama lærisveina. Ég veit að þér, háttvirtu samkennarar mínir, og einnig þér, kæru námsmenn þessarar stofnunar, eruð gagnteknir af alvöru þessa augnabliks og heitið því hver í sínu hjarta, að reynast Háskólanum vel og leggja fram alla yðar krafta við kensluna og námið.

Ef vér allir, sem að stofnuninni stöndum, annars vegar þings og þjóð, hins vegar kennarar og námsmenn, tökum saman höndum og reynum af fremsta megni að hlynna að þessum nýgræðingi, sem nú er gróðursettur, þá eru vonir um, að hann muni með guðs hjálp, þegar fram líða stundir, verða að stóru tré, er veiti skjól íslenzkri menningu og sjálfstæðri vísindalegri rannsókn hér á norðurhjara heimsins.

Algóði himneski faðir! Vér biðjum þig að halda þinni almáttugu verndarhendi yfir konungi vorum og fósturjörðu, yfir þjóð vorri og þingi og yfir stjórn þessa lands, yfir samþegnum vorum í Danmörku og öðrum frændþjóðum vorum á Norðurlöndum. Sannleikans guð, þú sem ávöxtinn gefur af allri einlægri sannleiks brá, af allri einlægri sannleiks leit, vér biðjum þig að leggja blessun þín yfir hinn unga Háskóla Íslands og yfir alt starf kennenda hans og nemenda.

Floreat Universitas Islandiæ

MARKET HOTEL
146 Princess St.
á móti markaðnum
P. O'CONNELL, eigandi, WINNIPEG
Beztu vínföng vindlar og aðhlynning góð. Íslenzkur veitingamaður P. S. Anderson, leiðbeinir Íslendingum.

JOHN DUFF
PLUMBER, GAS AND STEAM FITTER
Alt verk vel vandað, og verðið rétt
664 Notre Dame Av. Phone Garry 2568
WINNIPEG

Woodbine Hotel
466 MAIN ST.
Stærsta Billiard Hall í Norðvesturlandinu
Tíu Pool-borð.—Alskonar vín og vindlar
Gistin. og fæði: $1.00 á dag og þar yfir
Lennon & Hebb.
Eigendur.

A. S. TORBERT'S
RAKARASTOFA
Er í Jimmy's Hótel. Besta verk, ágæt verkfæri; Rakstur 15c en Hárskurður 25c. — Óskar viðskifta Íslendinga.—

JIMMY'S HOTEL
BEZTU VÍN OG VINDLAR.
VÍNVEITARI T.H.FRASER,
ÍSLENDINGUR.
James Thorpe, Eigandi

Giftingaleyfisbréf
SELUR
Kr. Ásg. Benediktsson
424 Corydon Ave. FortRouge

Með því að biðja sérlega um "T.L. CIGAR," þá ertu viss að fá ágætan vindil.
T.L.
more the T.L. CIGAR
(UNION MADE)
Western Cigar Factory
Thomas Lee, eigandi Winnipeg

Hann varð að þagna, því Gildersleeve þrumaði afarreiður og hárauður í andliti:

Asni! Vogarðu að tala þannig við mig og koma með slíkar ástæður. En yður skjátlar, ég læt ekki hræða mig; er það hugsun yðar, að nota þessar upplýsingar, sem þér hafið þefað upp, til að neyða mig til að gefa yður dóttur mína án vilja hennar? Þá ætla ég að segja yður, að þér farið vilt. Ég gef aldrei samþykki mitt, þér getið notað alla ilsku yðar, en samt mun ég aldrei undan láta. Ég skal stríða gegn yður fram í andlátið. Þér getið eyðilagt mig, ef þér viljið, en þér skuluð aldrei njóta þeirrar ánægju, að beygja mig. Þér skuluð komast að því, að ég er eins og harður steinn, komið þér með uppljóstranir yðar um mig, — ég hrindi þeim frá mér hiklaust, ég vil berjast við yður um perl og þér skuluð komast að raun um, hver er sterkari".

Hann talaði með þeim logandi ákafa, að Nevitt varð að ætla að eitthvað stæði bak við þetta! Hér var nýtt spor, sem hann varð að rekja sér til gagns.

"Uppljóstranir?" endurtók Nevitt hræddur og truflaður. — "Uppljóstranir um yður, góði herra lögmaður, það skil ég ekki, — ég fullvissa yður um, að ég skil það ekki".

Lögmaðurinn starði á hann fyrirlitlega. "Lygari", sagði hann ofsareiður, "hvernig getið þér fengið yður til að standa þarna og draga dár að mér. Þér skuluð ekki leika yður að mér, ég veit ofurvel, að þér ljúgið. Dóttir mín sagði mér hvert orð, sem þér sögðuð, — ég þekki hótanir yðar. Þér voruð svo þrælslegur, að reyna að hræða lífið úr saklausri stúlku, með því að hóta að opinbera óverðskuldað afbrot móður hennar. Enginn annar hefði getað fengið sig til slíks; en þér gerðuð það, viðbjóðslegi þrælliinn, — þér gerðuð það. Hún sagði mér að þér ætluðuð til Mambury til að ná í upplýsingarnar,

og hún sagði satt, ég sá sjálfur að þér voruð að leita þeirra".

Nú skildi Nevitt loksins, að þeir fóru sína leiðina hvor. Ekki vissi hann samt ennþá, hvað lögmaðurinn átti við, en að það var eitthvað óheiðarlegt um hann og konu hans, það var hann viss um, og þóttist heppinn að hafa komist á snoðir um það.

Og hér stóð nú nafnkunnasti lögmaður Englands og kom upp um sjálfan sig, án þess að vita það. Þetta tækifæri mátti ekki vera ónotað.

Hvað sem það kostaði, varð hann að kynnast þessu betur, og reyna að tæla þennan reiða mann til að segja meira en hann var ennbúinn.

"Það var ekki tilgangur minn, að hræða ungfrú Gildersleeve, það segi ég yður satt", sagði hann þliður og brosandi "Það sem ég vildi komast eftir var það, hvort þetta máleíni væri í raun og veru eins og ég hélt, þér skiljið Ef ég færi að tala við hana um það, sem ég vissi um aðra konu.—"

Það var eins og þrumuský á enninu á Gildersleeve, hendurnar skulfu og fingurnir kræktust í lófann. Gildersleeve var í raun og veru heiðarlegur maður, svo hann hafði sterkan viðbjóð á þessum flárráða hræsnara.

"Leyfirðu þér að viðurkenna gagnvart mér", sagði hann og nötraði af reiði, "að þú hafir sagt dóttur minni, að þú héldir þú hefðir ástæðu til að mistryggja framkomu móður hennar á liðna tímanum?"

Nevitt leit rólegur á hann og brosti kuldalega. "Þér vitið, að í ástasökum og hernaði er alt leyfilegt", sagði hann hræðslulaust.

Þetta bros réði forlögum hans. Með lemjulausri heift réðist Gildersleeve á hann. Ekki var það tilgangur hans að meiða manninn, en hann varð að leyfa tilfinningum sínum að brjótast út. Hann

þreif í hálsinn á Nevitt og fleygði honum aftur á bak. Nevitt féll ofan á burknarunnann; allmikil hrygla heyrðist, svo geispaði hann og höfuðið hné máttlaust til jarðar. Hann hlaut að hafa meiðst mikið, á því var enginn efi. Lögmaðurinn starði á hann, rauður af vonzku, en andlit Nevitts var mjallhvítt. Svo varð hann sannleikans var alt í einu. Nevitt var dauður. Hann hafði drepið hann með stóru höndunum sínum.

Hann hafði drepið hann óviljandi, — það mældi honum bót, þó lögreglan fengi að vita um þetta. Samt var hann nú mjög hræddur, þegar hann sá, hvað hann hafði gert.

En hann hafði nú engan tíma til að hugsa. — Dylja það, dylja það, var það eina, sem honum datt í hug. Hann tók líkið upp, eins og það væri barn, var það lengra frá brautinni og lagði það svo niður bak við runnana. Um leið og hann tók líkið upp, datt eitthvað þungt úr vasa þess, en því gaf hann engan gaum. Þegar hann var búinn að leggja líkið niður, hraðaði hann sér í burt, gekk þvert yfir heiðina, án þess að mæta nokkrum manni, og kom um kveldið til Ivybridge. Tíu mínútum síðar kom Guy og fann vasabókina,

---

XXV. KAPÍTULI.

Velgerðamaður.

Það var gagnslaust fyrir Guy, að spyrjast fyrir um Nevitt, enginn vissi hvar hann var.

Tveim dögum síðar sat Gilbert Gildersleeve í

bezta gestgjafahúsinu í Plymouth; hann hafði forðað sér þangað eftir — eftir þessa óhappa tilviljun, sem hann kallaði þetta með sjálfum sér. Hann var nú ekki jafn mikillátur og hann var vanur að vera. Í fyrsta skifti á æfinni varð hann þess var, hvernig það er að vera síhræddur. Við hvern hávaða lá honum við að verða bilt, en hann gætti sín eins vel og hann gat, að láta ekki á því bera. Líkið var enn ekki fundið, og honum fanst hann ekki geta farið burt úr nágrenninu fyr en hann væri búinn að heyra getgátur manna um þetta slys, og svo var eitt enn, hann vissi að hann gat ekki horft í augu konu sinnar eða dóttur eins og frjáls maður.

Af þessum ástæðum var hann kyr í bænum, og tafði tímann með því að ganga um nágrenni hans.

Einn daginn, þegar hann sat í knattleikastofunni, kom þangað inn ungur maður, sem hann kannaðist við að hafa séð í samkvæmi með Montague Nevitt oftar en einu sinni. Hann fölnaði, þegar hann sá hann. Fyrst mundi hann ekki, hvað hann hét, en von bráðar kom honum til hugar, að það væri Guy Warring. Það var hörð reynsla fyrir hann, að hitta vin hins drepna manns þarna, en hann varð að láta það svo vera. Þeir heilsuðu hvor öðrum og töluðu fáein orð saman um einhverja markleysu; en þar eð Guy var heldur ekki mikið um það gefið, að hitta menn frá London, leið ekki á löngu unz hann stóð upp og fór, hugsandi um það, hvað orðið væri af Nevitt.

Þegar Guy var nýfarinn út, kom gestgjafinn inn til að stytta gesti sínum stundir með yngstu fréttunum.

"Hafið þér heyrt síðustu fréttina, herra", sagði gestgjafinn alvarlegur. "Umsjónarmaðurinn sagði mér það núna. Það er eitt af því, sem heyrir yðar stöðu til. Í Mambury er nýlega fundið lík af ung-